

prima instanță: L. Barbos

dosarul nr. 3ra-28/17

instanța de apel: Iu. Cimpoi, N. Simciuc, A. Gavriliță

ÎNCHEIERE

11 ianuarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul Iulia Sîrcu

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan, Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al Ministerului Afacerilor Interne,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Elenei Josan împotriva Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al Ministerului Afacerilor Interne cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea achitării indemnizației pentru creșterea copilului până la vârsta de 3 ani,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 octombrie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de către Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al Ministerului Afacerilor Interne și menținută hotărârea Judecătoriei Centru municipiul Chișinău din 01 iulie 2016,

c o n s t a t ă:

La data de 26 mai 2016, Elena Josan a depus cerere de chemare în judecată împotriva Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al MAI cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea achitării indemnizației pentru creșterea copilului până la vârsta de 3 ani.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, la data de 11 octombrie 2014, s-a căsătorit cu Igor Josan și din căsătorie au un copil minor, Gabriela Josan, născută la 06 februarie 2016.

Menționează că, nu este angajată în câmpul muncii și se află la întreținerea soțului, Igor Josan, care, la rândul său, activează în cadrul Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale din 01 decembrie 2006, în prezent deținând funcția de șef serviciu al Serviciului Protecției Civile al Secției Situații Excepționale Nisporeni a Direcției Situații Excepționale Ungheni.

Susține că, conducându-se de prevederile art. 16 și 18 ale Legii cu privire la indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de

asigurări sociale nr. 289 din 22 iulie 2004, s-a adresat la Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale cu o cerere, prin care a solicitat calcularea și achitarea indemnizației lunare pentru creșterea/îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani, în mărime de 30 % din venitul mediu al soțului, însă la data de 16 mai 2016, ultimul, prin răspunsul nr. 19/7-J-74/16, a respins cererea sa prealabilă, deoarece conform art. 30 din Legea Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale nr. 93 din 05 aprilie 2007, colaboratorii Serviciului sunt supuși asigurării obligatorii de stat, dar nu și asigurării sociale de stat, iar conform art.123 alin. (2) și 124 alin. (1) din Codul muncii, precum și în baza art. 16 al Legii enunțate, s-a aprobat modul de stabilire, calculare și achitare a indemnizațiilor din contul bugetului asigurărilor sociale de stat, indemnizația de maternitate urmează a fi solicitată de la Casa Națională de Asigurări Sociale.

Consideră că, răspunsul pârâtului este ilegal, deoarece contravine prevederilor art. 124 alin. (1) și (2) din Codul muncii, ale Legii cu privire la indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale și ale Legii privind sistemul public de asigurări sociale.

Afirmă că, Ministerul Afacerilor Interne este o autoritate executivă, iar angajații acestuia, inclusiv angajații Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale, subdiviziune a Ministerului, sunt asigurați în sistemul public obligatoriu prin efectul legii.

Relevă că conform art. 30 al Legii Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale nr. 93 din 05 aprilie 2007, colaboratorii Serviciului sunt supuși asigurării obligatorii de stat în condițiile și în modul stabilit de legislație.

Consideră că, prin acțiunile sale ilegale, pârâtul i-a lezat dreptul la proprietate garantat de art. 46 din Constituția RM, ceea ce constituie și o violare a prevederilor art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor și a Libertăților Fundamentale și ale art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenție.

Solicită recunoașterea ca ilegal răspunsul Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale nr. 19/7-J-74/16 din 16 mai 2016 și obligarea Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale de a-i calcula și achita indemnizația pentru creșterea copilului până la vârsta de 3 ani, lunar a câte 30% din salariul mediu de 6 809,91 lei, realizat de către soțul Igor Josan și încasarea cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 5 000 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 01 iulie 2016 a fost admisă parțial acțiunea, a fost recunoscut ilegal răspunsul Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale nr. 19/7-J-74/16 din 16 mai 2016, a fost obligat Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale să calculeze și să achite Elenei Josan indemnizația pentru creșterea copilului minor Gabriela Josan, născută la 06 februarie 2016, din momentul nașterii până la vârsta de 3 ani, lunar a câte 30% din salariul mediu lunar de 6 809,91 lei, realizat de către soțul reclamantei, Igor Josan și au fost încasate din contul Serviciului Protecției Civile

și Situațiilor Excepționale în beneficiul Elenei Josan cheltuielile de asistență juridică în sumă de 3 000 lei. În rest acțiunea a fost respinsă.

Prima instanță și-a argumentat concluzia prin faptul că, reclamanta, la momentul producerii riscului asigurat, se afla la întreținerea soțului, Igor Josan, care activează în cadrul Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale în funcția de șef serviciu al Serviciului Protecției Civile al Secției Situații Excepționale Nisporeni a Direcției Situații Excepționale Ungheni, subdiviziune a Ministerului Afacerilor Interne, care constituie o autoritate executivă, astfel, este asigurat din contul bugetului asigurărilor sociale de stat, făcând trimitere la prevederile art. 30 ale Legii Serviciului Protecției Civile și Situațiilor excepționale și ale art. 4 alin. (2), art. 29 și art. 41 lit. d) ale Legii cu privire la sistemul public de asigurări sociale,

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 13 octombrie 2016 a fost respins apelul declarat de către Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale și menținută hotărârea primei instanțe.

La data de 25 octombrie 2016, Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri cu privire la respingerea acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că, decizia instanței de apel este ilegală, deoarece nu au fost constatate și elucidate pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei și au fost încălcate normele de drept material și procedural.

Menționează că, conform prevederilor Legii cu privire la indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale nr.289 din 22 iulie 2004 și ale Regulamentului cu privire la modul de stabilire și plată a indemnizațiilor adresate familiilor cu copii, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 1478 din 15 decembrie 2001, persoana asigurată are dreptul la indemnizație lunară pentru creșterea copilului până la vârsta de 3 ani cu condiția că se află în concediu pentru îngrijirea copilului și confirmă stagiul necesar de cotizare, de cel puțin 3 ani sau de cel puțin de 9 luni din ultimele 24 luni anterioare producerii riscului asigurat (nașterii copilului).

Susține că, de indemnizația lunară pentru creșterea copilului beneficiază persoanele asigurate care desfășoară activitate pe bază de contract individual de muncă pe durată determinată și întrunesc stagiul necesar de cotizare, iar conform art. 2 din Legea cu privire la sistemul public de asigurări sociale nr. 489 din 08 iulie 1999, dreptul la asigurări sociale este garantat de stat și se exercită, în condițiile legii, prin sistemul public de asigurări sociale.

Afirmă că, conform pct. 2 din Regulamentul cu privire la modul de stabilire și plată a indemnizațiilor adresate familiilor cu copii, persoană asigurată, se consideră persoana care îndeplinește condițiile prevăzute în art. 6 al Legii privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale, iar conform pct. 4 din Regulamentul enunțat, familiile cu copii

beneficiază de următoarele tipuri de indemnizații: a) indemnizația unică la nașterea copilului și b) indemnizația lunară pentru creșterea/îngrijirea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani - în cazul persoanelor asigurate și a vârstei de 1,5 ani - în cazul persoanelor neasigurate.

Relevă că, conform pct. 2 din Hotărârea Guvernului RM cu privire la indemnizațiile adresate familiilor cu copii nr. 1478 din 15 decembrie 2001, cheltuielile suportate în vederea realizării prevederilor prezentei hotărâri se vor acoperi respectiv, din contul mijloacelor bugetului asigurărilor sociale de stat - indemnizația unică la nașterea copilului și indemnizația lunară pentru creșterea/îngrijirea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani, persoanelor asigurate, și din contul mijloacelor bugetului de stat - indemnizația unică la nașterea copilului, persoanelor neasigurate; indemnizația lunară pentru creșterea/îngrijirea copilului până la împlinirea vârstei de 1,5 ani, persoanelor neasigurate.

Mai relevă că, conform pct. 8 din Regulament cu privire la modul de stabilire și plată a indemnizațiilor adresate familiilor cu copii, cererea pentru stabilirea indemnizațiilor prevăzute în capitolul II al Regulamentului se depune la casa teritorială de la locul de domiciliu sau, în cazul în care a fost stabilită indemnizația de maternitate, la casa teritorială în deservirea căreia se află unitatea de la locul de lucru de bază unde a fost stabilită indemnizația de maternitate, personal de către persoana căreia i se va stabili indemnizația sau prin intermediul reprezentantului primăriei. Cererea se depune conform modelului stabilit de Casa Națională iar decizia cu privire la stabilirea indemnizațiilor specificate în Regulament se adoptă de către conducătorul casei teritoriale.

Consideră că, indiferent de faptul dacă solicitantul acestei indemnizații este angajat în câmpul muncii sau nu, cererea pentru stabilirea indemnizației lunare pentru creșterea/îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani (1,5 ani) va fi depusă la casa teritorială de asigurări sociale.

Prin referința depusă la data de 08 decembrie 2016 Elena Josan a solicitat respingerea recursului și menținerea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul a fost depus în termen, or, din materialele cauzei nu poate fi stabilită cu certitudine momentul comunicării deciziei contestate pentru a determina respectarea termenului de declarare a recursului.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin.(1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al Ministerului Afacerilor Interne se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu

Sveatoslav Moldovan

Mariana Pitic